

Overeenkomst, op 29 april 1963 te Bern tot stand gekomen, nopens de Internationale Commissie ter bescherming van de Rijn tegen verontreiniging

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 13 november 1963.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 13 december 1963.

's-Gravenhage, 12 november 1963.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestreng hiernevens de tekst van de op 29 april 1963 te Bern tot stand gekomen Overeenkomst nopens de Internationale Commissie ter bescherming van de Rijn tegen verontreiniging, met Protocol van ondertekening (*Trb.* 1963, 104)¹⁾, over te leggen.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve U Hoogedelgestreng hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de overeenkomst alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Toelichtende nota

De Internationale Commissie ter bescherming van de Rijn tegen verontreiniging oefent sedert 1950 haar werkzaamheden uit. In dat jaar werd de studiecmissie op uitnodiging van de Zwitserse Regering, ingevolge een Nederlands verzoek tot de Rijnsoeverstaten en Luxemburg gericht, geformeerd. Hiermede werd voor het eerst een poging gedaan gecoördineerde onderzoekingen naar de toestand van het Rijnwater vanaf het Bodemeer tot de Rijnmond uit te voeren. Aard en omvang der verontreiniging zijn sedert 1952 bekende grootheden, waarvan de ontwikkeling nauwlettend wordt gevolgd.

De commissie publiceerde verschillende rapporten, waarin de resultaten van de onderzoekingen zijn neergelegd. Daarbij kwam aan het licht, dat naast de verontreinigingen van andere aard de te grote zoutafvoer een van de belangrijke problemen vormt, voor de oplossing waarvan de commissie zich ziet gesteld.

De te grote zoutbelasting van de Rijn is een gevolg van de snelle naoorlogse stijging der Franse zoutlozingen. Deze nemen de laatste jaren weliswaar nauwelijks toe, doch van vermindering is toch geen sprake. De verontreinigingen van andere aard zijn voornamelijk afkomstig uit de Bondsrepubliek Duitsland, waar de bevoegde autoriteiten zich echter in toenemende mate inspannen overmatige lozingen van ongezuiverd huishoudelijk en industrieel afvalwater tegen te gaan en de bouw van zuiveringsinstallaties te bevorderen. Bij het consequent doorvoeren van een zodanige politiek zal op de duur een verbetering van de kwaliteit van het Rijnwater merkbaar moeten worden.

De commissie heeft werkgroepen ingesteld, welke zich bezighouden met het onderzoek naar de mogelijkheden voor en de technische aspecten van verdere saneringen.

Hoewel door de bovengeschetste werkzaamheden in de commissie meer begrip is ontstaan voor de moeilijkheden, waarmee Nederland als gevolg van de te sterke Rijnwatervervuiling heeft te kampen, is het, gezien de wel zeer grote belangen tegenstellingen en technische moeilijkheden, tot dusver niet mogelijk gebleken een internationale regeling tot stand te brengen.

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

gen, die tot aanwijsbare verbeteringen van de kwaliteit van het Rijnwater zou kunnen leiden.

Bovendien bezat de commissie nimmer de status van een internationaal lichaam, waarvan adviezen en aanbevelingen aan de Regeringen zouden kunnen uitgaan. De bevoegdheden en de werkwijze van de Internationale Commissie waren tot nu toe namelijk niet duidelijk geregeld, hetgeen de werkzaamheden van de commissie belemmerde.

De onderhavige op 29 april 1963 te Bern ondertekende overeenkomst heeft tot doel de commissie de nodige bevoegdheden en de juridische basis te geven, die voor de uitoefening van haar taak zijn vereist. De commissie zal krachtens deze overeenkomst de bevoegdheid krijgen op basis van door haar voor te bereiden onderzoeken de Regeringen passende maatregelen ter bestrijding van de Rijnverontreiniging voor te stellen en de grondslagen voor internationale regelingen tussen de Regeringen te leggen.

De commissie krijgt daartoe de beschikking over een onafhankelijk technisch wetenschappelijk secretariaat, dat ondergebracht wordt in het gebouw van de „Bundesanstalt für Gewässerkunde" te Koblenz. De jaarrapporten, welke de commissie aan de ondertekenende Regeringen dient uit te brengen, zullen in het bijzonder door het secretariaat worden verzorgd. Ook ligt het in de bedoeling, dat het secretariaat de door de commissie benoemde werkgroepen alsmede de desbetreffende nationale instanties bij hun technische werkzaamheden zal bijstaan. Op deze wijze zullen de coördinatie en de samenwerking bij de bestrijding van de Rijnverontreiniging kunnen worden bevorderd.

Ook de bij deze overeenkomst aan de Internationale Commissie voorgeschreven samenwerking met andere internationale

lichamen, met name de commissies voor de Moezel, de Saar en het Bodenmeer, betekent een uitbreiding van haar werksfeer.

De kosten, die met de werkzaamheden der commissie gemoeid zijn, bedroegen tot dusver 50 000 Zwitserse francs per jaar, doch zullen na de instelling van het wetenschappelijk secretariaat naar verwachting tot ongeveer 100 000 DM stijgen. Hierin zal Nederland voor 28 pct. bijdragen, evenals tot dusver ten laste van de begroting van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Gelet op de omstandigheid, dat Nederland van alle Rijn-oeverstaten het grootste belang heeft bij een krachtige voortzetting der werkzaamheden en een verbetering in de status van deze commissie, ware een spoedige inwerkingtreding van de onderhavige overeenkomst zoveel mogelijk te bevorderen.

De ondergetekenden koesteren daarbij de hoop, dat de commissie, mede op basis van de onderhavige overeenkomst, erin zal slagen de daarbij betrokken Regeringen te bewegen tot het treffen van voorzieningen, waardoor een belangrijke verbetering van de kwaliteit van het Rijnwater kan worden bewerkstelligd.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

J. VAN AARTSEN.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

V. G. M. MARIJNEN.